

Tanítók Fekete István Egyesülete 2024/25. tanév	OLVASÁS - SZÖVEGÉRTÉS		
	Feladási határidő: 2024. december 6. (péntek)		Postai cím: Harmatcsepp 8500 Pápa, Pf. 57.
	Forduló: II.	Évfolyam: 3.	Az iskola kódja: H-
	A versenyző neve:		
	Elérhető pontszám:	90	Elért pontszám:

Kedves Versenyző!

*Köszöntelek a Harmatcsepp vetélkedő II. fordulójában **Figyelmesen olvass** el minden feladatot, **tollal írd**, és **önállóan** dolgozz! **Ügyelj a helyesírásra és a szép külalakra is!** Sikeres versenyzést kívánok.*

Fekete István: Mókus

A kis mókus a nagy fák közül kiszaladt a rétre, farkát felkunkorította, és csodálkozott, mert itt a világ tágas volt és napfényes. A lekaszált fű rendekben feküdt, és minden mozdulatára szöcskék pattogtak széjjel, mint a kőre hulló vízcseppek.

Egy kis bokor ágán gébics hintázott, s a mókus azon gondolkodott, hogy meg kellene talán szólítani, amikor megsuhant a levegő, s csak annyi ideje volt, hogy beugrott a bokorba, helyére pedig zuhanva vágott le egy ölyv.

– Hujj!... – vijjogta.

A mókus összehúzta magát és várt. Az ölyv ekkor már az erdő fölött vijjogott, arra tehát bizonytalan lett az út, ezért egyik bokor alól a másik alá szaladt, amíg egy nyárfához érkezett. A nyárfa magas volt, biztonságos, s levelei susogva biztatták a mókust, egyik fától a másikig, hogy ezen az úton végül is a faluba érkezik, ahol a kertekben sok a dió...

A mókus nem tudta, hogy mi a falu, de azt tudta, hogy mi a dió, s ez döntött. Az út menti nyárfák valóban a faluhoz vezettek, de délután lett már, mire a falu végére érkezett, ahol bokrok voltak és különféle fák.

A kis mókus átugrott a nyárfáról egy vadkörtefára, onnét egy vadcseresznyére, és ismét kérdőjelet csinált a farkából, mint mindig, ha tanácstalan volt.

– Miféle kert ez?

Mert ismerte az erdész kertjét, ismerte a csemetekerteket, de ez egyikhez sem hasonlított. Szanaszét fehér kövek... virágos és süppedő halmok... odébb egy ember nyakig állt a gödörben. ... mellette egy álmos, öreg kutya.

Itt nem lehet baj – érezte a mókus, s úgy tornászott a fák közt, mint aki otthon van. Aztán egy kis házat talált csúcsos toronnyal, a toronyban apró kis haranggal. A torony tövében, az árnyékban pedig egy kis bagoly üldögélt. A bagoly nagyon kicsi volt, és nagyon szigorúan nézte a mókust. Mivel azonban a mókus is kicsi volt, nézése később megenyhült.

– De azért látlak! – mondta a szeme.

– És én se bántalak – nézett vissza a mókus, azután körülszaglászott a mohos fazsindelyeken, és bekukucskált egy lyukon, ahol a zsindely hiányzott. Bent homály volt és csend.

– Jó hely? – pislogott a mókus, de a baglyocska elfordította a fejét, mert úgy érezte, a mókus alighanem új lakó. Ezért odatotyogott a lyukhoz, bebújt, és elfoglalta helyét, aztán figyelte a mókust, aki később óvatosan beereszkedett.

– Nem bánom – mondta a bagoly szeme –, nem bánom, de én nappal aludni akarok.
– Én pedig nappal nem vagyok itthon – szaglászott a mókus –, elég nagy ez a kert... bár diófát nem láttam.

– Ez nem kert – pislogott a bagoly –, ez temető.

A mókus megvakarta a füle tövét, mert nem tudta, mi az, de nem akart műveletlennek látszani.

– Mindegy. Diófát nem láttam, s most keresek.

Aztán megszokták egymást, s azt is, hogy a kis harang néha megrándult és siránkozni kezdett. Ilyenkor távoli ének szállt a levegőben.

– Mi ez? – pislogott a kis mókus, amikor először hallotta.

– Temetnek...

A mókus kis fejében zűrzavar lett.

– Milyen sokat tudsz te – mocorgott –, nem akarsz mogyorót? Mert diót még mindig nem találtam.

A bagoly elfordult.

Így járt el az idő. Amikor a kis bagoly becsukta szemét a bal oldali kuckóban, a mókus akkor ébredt a jobb oldaliban. És amikor a mókus alkonyattal eldugta az utolsó szem mogyorót a deszkarepedésben, és összegömbölyödött fészkében, a baglyocska akkor röppent ki a nyíláson puhán és hangtalanul, mint a szélhordta falevél.

És erősödtek, nőttek mind a ketten.

A mókus szőre nemsokára bolyhos lett, a bagoly tolla alatt vastagodott a pehely, mert hideg szél nyargalt már a kopasz fák közt. ...

Hideg lett. A mókuska most már csak rövid időre ment ki a toronyból, mert kint is voltak titkos raktárai, és a bagoly összehúzta magát, amilyen kicsire csak lehetett. A fagyos úton nehéz dörömböléssel jártak a szekerek, de a gyermekek vidámak voltak a faluban, a kirakatokban kis fenyők álltak, de a felnőttek azt mondták, hó nélkül nem ér semmit a karácsony, mert a nagy hideg megárthat a vetéseknek.

És egy este – olyan est volt ez, mint máskor, mégis egészen más – telt hasú felhők jöttek észak felől, és szállongani kezdett a hó. A tétovázó kis pelyhek aztán megsűrűsödtek, és a falu vidám ablakszemei előtt látni lehetett, hogy vastag már a csend párnája, és szakad a hó még egyre, pedig a feltámadt szél zengve játszik a fagyos ágak hárfáján; benéz az ablakokon, és viszi a híreket a temető felé.

A kis harang néha mintha megmozdult volna, lent, a kápolnában öreg koszorúk susogtak; a szél később megszaggatta a felhőket, s amikor egy csillag benézett a pókhálós ablakon, egyszerre világos lett odalent.

A mókuska kíváncsian odament a repedéshez, ahonnét le lehetett látni a kápolnába, ahol a régi harmónium mellett egy öregember ült. A kis mókus szeme tágra nyílt, mert a szél befűjt az öreg harmónium sípjaiba, és odalent megszólalt a békesség vágyának halhatatlan orgonája.

Két kis lábát mellére szorította.

– Milyen sokan vannak...

Ekkor már a baglyocska is ott leselkedett, és most nem törődött vele, hogy tolla a mókus szőréhez ért.

– Nagyon sokan – bólintott –, és látod azt a kis gyereket? Mindenkihez odamegy, mindenkit megsimogat, és érintésétől fényleni kezd az emberek arca.

– Ki az a kicsi, aki mégis nagyobb a többinél?

A bagoly erősen gondolkodott.

– Az emberek azt mondják róla, hogy ő a Szeretet. De én nem tudom, hogy mi az...

– S az az öreg muzsikus?

– Ritkán látom. Mindig öreg, és mindig havat hord a fején. Az emberek úgy hívják, hogy December.

Ekkor egyszerre ellobbant a világosság, egyetlen sóhajtással elpihent a szél, mintha soha nem lett volna sem fény, sem hang a világon.

– Nem értem – kapargált a mókus, és fázni kezdett.

– Én sem – pislogott a bagoly, és tanácstalanul néztek a sötétségbe.

De a sötétség nem válaszolt.

1. Húzd alá a szövegben kék színessel az állatok nevét! (Azonos nevet csak egyszer húzz alá!) 6/

2. Válaszolj a kérdésekre rövid mondatokkal! 8/

Hol élt a mókus? _____

Miért nem ment haza? _____

Mit susogtak a nyárfa levelei a mókusnak? _____

Miért volt bizalmatlan a bagoly a mókussal? _____

3. Mondd másképpen! 12/
a lekaszált fű rendekben feküdt _____

ház, csúcsos toronnyal _____

vastagodott a hely _____

odatotyogott a lyukhoz _____

harang siránkozni kezdett _____

vastag már a csend párnája _____

4. Írd le a mókus vándorlásának útvonalát az erdőtől a faluig! 2/

5. Színezd be barnával a mókusra jellemző tulajdonságok téglalapját! 10/

barátságos	tolakodó	buta	félős	türelmes
irigy	érdeklődő	ügyes	kíváncsi	tanácstalan

6. Húzd alá soronként a szavak rokon értelmű szavát! 5/

zsindely → zsupp, facserép, cserép

csemetekert → faiskola, zöldségeskert, óvoda

szanaszét → szélén lévő valaminek, szétszórva, szék régies neve

tétovázó → táncoló, továbblépő, habozó

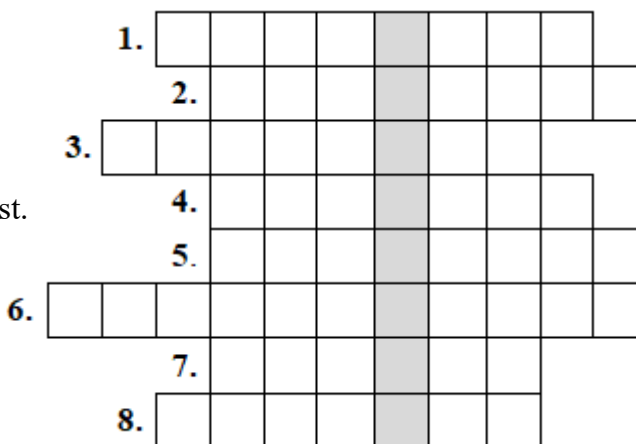
leselkedett → lelkesedett, leesett, leskelődött

7. Állítsd időrendbe az eseményeket, történeteket a szöveg alapján! 10/

____ bagoly üldögélt
____ elpihent a szél
____ ének szállt
____ kis házat talált
____ megárthat a vetésnek
____ megsuhant a levegő
____ nyakig állt
____ pattogtak széjjel
____ susogva bízatták
____ szállongani kezdett a hó

8. Fejtsd meg a rejtvényt! A meghatározásokra a választ a szövegben keresd! 9/

1. Fűben pattogtak széjjel.
2. A mókus kis fejébenlett.
3. Ebből készült a tető.
4. Ők vezették a faluba a mókust.
5. Öreg muzsikus.
6. A mókus farka jelzi, ha....
7. Kertnek nézte.
8. Ekkor ért a faluba.

Megfejtés: _____

9. Keresd meg a szövegben azt a részt, ahol a megfejtés szerepel! Húzd alá zöld színes-
sel, azt a mondatot, amit a bagoly mondott róla! 2/
10. Sokan voltak a kápolnában. Vajon mit ünnepeltek? 2/

Csukás István sok szép verse közül kiválasztottam kettőt. Olvasd el őket, majd oldd meg a feladatokat!

Sünmese

Tüskeshátú sün barátom,
Merre jártál, mondd, a nyáron?
Itt az ősz, a lomb lehullt már,
Most látlak, hogy előbújtál.

Körmöd kopog, eliramlasz,
Vigyázz, itt a tél, te mamlasz!
De a sün nem jön zavarba,
Belebújik az avarba.

Dalocska

Csengő szől: gingalló,
röppenj már, pillangó!
Pillangó messze jár,
volt-nincs nyár, vége már!

Züm, züm, züm, züg a szél,
táncol a falevél,
züm, züm, züm, ez a szél,
egy reggel itt a tél!

1. Hány versszakból állnak a versek? Sünmese: ☐ Dalocska: ☐ 2/
2. Hány szótagúak a sorok? Sünmese ☐ Dalocska: ☐ 2/
3. Melyik verset lehet pergőbben mondani? _____ 5/

Miért? _____

Miért kaphatta ezt a címet? _____

4. Húzd alá különböző színekkel a versekben a rímeket! 8/
5. Válaszolj az állításokra a versek alapján! Véleményed szerint tegyél X-et a táblázat megfelelő helyére! 7/

Megállapítás	Igen	Nem	Nem derül ki a szövegből
A sün a kertben járt a nyáron.			
Erősebben fúj a szél.			
A sün této vázik, nem tudja, mit csináljon.			
A pillangó szárnya megsérült a szélben.			
A versek őszi hangulatot idéznek.			
A versek hangulata szomorú.			
A sün fázósan összehúzza magát.			